

เกณฑ์พิจารณาตัดสินโครงการโรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste School) ปี 2565

เกณฑ์การตัดสิน	แนวทางการพิจารณา	
	กระบวนการ	การดำเนินงาน/ผลสำเร็จ
๑. นโยบาย การสนับสนุน และแผนการดำเนินงาน (๒๐ คะแนน)		
๑.๑ นโยบายและการสื่อสารนโยบายของผู้บริหารภายในโรงเรียน (๑๐ คะแนน)	๑. นโยบาย วิสัยทัศน์ การจัดการขยะที่ต้นทาง	๑. มีการสื่อสาร ถ่ายทอดนโยบายให้บุคลากรภายในโรงเรียน และผู้เรียนได้รับทราบ ๒. มีการประชุมหารือ ชี้แจงนโยบายและทิศทางการดำเนินงานโรงเรียนปลอดขยะ
๑.๒ แผนการดำเนินงานโรงเรียนปลอดขยะ (๑๐ คะแนน)	๑. แผนงาน และโครงการการจัดการขยะที่ต้นทางโรงเรียนปลอดขยะ การบริหารจัดการขยะ	๑. นำแผนงานมากำหนดโครงการ/กิจกรรมการจัดการขยะในโรงเรียน ๒. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน ตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมการจัดการขยะที่ต้นทาง
๒. กระบวนการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมจัดการขยะ (๓๐ คะแนน)		
๒.๑ กระบวนการพัฒนาผู้เรียน และส่งเสริมความรู้ความเข้าใจการจัดการขยะมูลฝอย (๑๐ คะแนน)	๑. หลักสูตรพัฒนาผู้เรียนและบุคลากรภายในโรงเรียน ๒. กิจกรรมส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจการจัดการขยะภายในโรงเรียน ๓. การบูรณาการหลักสูตรการเรียนการสอนตามความเหมาะสมต่อวัยผู้เรียน	๑. โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติม หลักสูตรท้องถิ่นด้านการจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม ๒. มีกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการจัดการขยะที่ต้นทาง และสร้างความเข้าใจแก่ผู้เรียนให้สามารถคัดแยกขยะได้อย่างถูกต้องตามประเภท และนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ ๓. สอดแทรกองค์ความรู้การจัดการในการเรียนการสอน สาระการเรียนรู้ หรือประยุกต์องค์ความรู้
๒.๒ การมีส่วนร่วมของผู้เรียนและบุคลากรภายในโรงเรียน (๑๐ คะแนน)	๑. มีระบบคัดแยกขยะ และนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ ๒. มีกระบวนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมผู้เรียนและบุคลากรภายในโรงเรียน	๑. ผู้เรียนและบุคลากรภายในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะ และนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ผ่านกิจกรรมภายในโรงเรียน ๒. สร้างแรงจูงใจให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและบุคลากรภายในโรงเรียน

		๓. รวบรวมข้อมูลจำนวนผู้เรียนและบุคลากรภายในโรงเรียนที่เข้าร่วม หรือมีส่วนร่วมกิจกรรมการจัดการขยะของโรงเรียน และคำนวณเป็นร้อยละ
๒.๓ การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ภายนอกโรงเรียน (๕ คะแนน)	๑. ขอรับการสนับสนุนจากภาคส่วนภายนอกโรงเรียน เช่น ด้านองค์ความรู้ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ ด้านอนุเคราะห์อำนวยความสะดวก เป็นต้น ๒. กระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมกับภายนอก	๑. มีหน่วยงาน หรือภาคส่วนภายนอกโรงเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมโรงเรียนปลอดขยะ ๒. รูปแบบและระดับการมีส่วนร่วมของภาคส่วนภายนอกโรงเรียน
๒.๔ จุดเรียนรู้หรือแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน (๕ คะแนน)	๑. กำหนดจุดเรียนรู้หรือแหล่งเรียนรู้การจัดการขยะภายในโรงเรียน ๒. องค์ความรู้การจัดการขยะในจุดเรียนรู้หรือแหล่งเรียนรู้ เหมาะสมกับโรงเรียนและผู้เรียน ๓. กำหนดการเข้าใช้จุดเรียนรู้หรือแหล่งเรียนรู้การจัดการขยะภายในโรงเรียน	๑. ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสได้เข้าเรียนรู้จากจุดเรียนรู้หรือแหล่งเรียนรู้การจัดการขยะภายในโรงเรียน ๒. ผู้เรียนได้รับความรู้การจัดการขยะจากการปฏิบัติจริง ๓. สามารถต่อยอดพัฒนานวัตกรรมจัดการขยะจากจุดเรียนรู้หรือแหล่งเรียนรู้
๓. การจัดการขยะภายในโรงเรียนโดยใช้หลัก ๓Rs (๔๐ คะแนน)		
๓.๑ เส้นทางการจัดการขยะของโรงเรียน (๑๐ คะแนน)	๑. โรงเรียนจัดทำเส้นทางการจัดการขยะทั้ง ๔ ประเภทของโรงเรียน จากแหล่งกำเนิดจนถึงการนำกลับมาใช้ประโยชน์ หรือนำส่งไปกำจัดอย่างถูกต้อง ๒. ใส่ข้อมูลปริมาณขยะประกอบเส้นทางการจัดการขยะของโรงเรียน	๑. โรงเรียนมีการรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำเส้นทางการจัดการขยะทั้ง ๔ ประเภท และข้อมูลปริมาณขยะที่คัดแยกได้ ขยะที่นำไปใช้ประโยชน์ของแต่ละกิจกรรม ๒. สามารถวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาเส้นทางการจัดการขยะของโรงเรียน หรือเปรียบเทียบเส้นทางการจัดการขยะ ก่อนและหลังดำเนินกิจกรรมโรงเรียนปลอดขยะ
๓.๒ กิจกรรมการจัดการขยะทั้ง ๔ ประเภท ตามหลัก ๓Rs (๒๐ คะแนน)	๑. ส่งเสริมให้มีการลดขยะที่ต้นทางเพื่อลดขยะที่จะเกิดขึ้นในโรงเรียนผ่านกิจกรรม	๑. ดำเนินกิจกรรมลดขยะที่ต้นทาง เช่น โรงเรียนปลอดโฟม ปลอดถุงพลาสติก ใช้กระบอกน้ำส่วนตัว เพื่อขุดน้ำพลาสติก เป็นต้น

	<p>๒. จัดให้มีกิจกรรมการจัดการขยะแต่ละประเภทภายในโรงเรียน เพื่อนำขยะที่เกิดขึ้นกลับมาใช้ประโยชน์</p> <p>๓. เก็บรวบรวมข้อมูลปริมาณขยะที่เข้าสู่กิจกรรมเพื่อเป็นฐานข้อมูล</p>	<p>๒. ดำเนินกิจกรรมใช้ซ้ำวัสดุเหลือใช้ เช่นการซ่อมแซม สิ่งประดิษฐ์ที่ใช้ประโยชน์ได้ วัสดุเหลือใช้มาเป็นสื่อการเรียนการสอน</p> <p>๓. ดำเนินกิจกรรมเพื่อนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ เช่น ปุ๋ยหมักชีวภาพจากเศษอาหาร ธนาคารขยะรีไซเคิล สื่อการเรียนการสอนจากเศษวัสดุเหลือใช้ เป็นต้น</p> <p>๔. มีฐานข้อมูลขยะที่คัดแยก และข้อมูลขยะนำกลับมาใช้ประโยชน์แยกตามประเภทขยะ</p>
๓.๓ นวัตกรรมจัดการขยะของโรงเรียน (๑๐ คะแนน)	<p>๑. ๑. มีการสร้าง พัฒนา หรือนำนวัตกรรมจัดการขยะมาใช้จัดการขยะภายในโรงเรียน</p> <p>๒. นำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาปรับปรุงมาพัฒนาเป็นนวัตกรรมจัดการขยะของโรงเรียน</p>	<p>๑. มีนวัตกรรมจัดการขยะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง</p> <p>๒. นวัตกรรมจัดการขยะที่ดำเนินงานมีประสิทธิภาพ และปฏิบัติได้จริง</p>
๔. ผลสำเร็จและความยั่งยืนของโรงเรียนปลอดขยะ (๔๐ คะแนน)		
๔.๑ ระดับความรู้ ความเข้าใจของผู้เรียนและบุคลากรภายในโรงเรียน (๑๐ คะแนน)	<p>๑. มีการส่งเสริมความรู้การจัดการขยะให้กับผู้เรียน ผ่านการเรียนการสอน หรือการอบรม การเข้าฐานการเรียนรู้ เสียงตามสาย และบอร์ดให้ความรู้</p> <p>๒. มีการวัดระดับความรู้ความเข้าใจของผู้เรียน</p>	<p>๑. ผู้เรียนและบุคลากรภายในโรงเรียน มีความรู้ความเข้าใจในประเภทขยะ และการจัดการขยะแต่ละประเภทได้อย่างเหมาะสม</p> <p>๒. ระดับความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนจากการประเมินของโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ดี</p>
๔.๒ มีจิตสำนึก และพฤติกรรมการจัดการขยะที่ดี (๑๐ คะแนน)	<p>๑. มีการส่งเสริมจิตสำนึก และปรับพฤติกรรมของผู้เรียนให้สามารถคัดแยกขยะ และจัดการขยะได้อย่างถูกต้องตามกิจกรรมที่โรงเรียนกำหนด</p> <p>๒. มีข้อตกลง กฎระเบียบ ด้านการจัดการขยะ ที่ทุกคนร่วมกันปฏิบัติ</p>	<p>๑. ผู้เรียนและบุคลากรภายในโรงเรียน มีจิตสำนึกในการคัดแยกขยะ และจัดการขยะได้อย่างเหมาะสม</p> <p>๒. โรงเรียนและห้องเรียนสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย</p> <p>๓. ผู้เรียนทิ้งขยะได้ถูกต้องตามประเภทของถังขยะที่โรงเรียนจัดไว้สำหรับคัดแยกขยะ</p>
๔.๓ ข้อมูลปริมาณขยะที่บ่งชี้ผลสำเร็จของกิจกรรม (๑๐ คะแนน)	<p>๑. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลปริมาณขยะ ทั้งขยะภาพรวมของโรงเรียน ขยะที่นำกลับมาใช้ประโยชน์</p>	<p>๑. มีข้อมูลแสดงปริมาณขยะที่ถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์ และข้อมูลปริมาณขยะที่เหลือส่งกำจัด</p>

	<p>ผ่านกิจกรรมการจัดการขยะ และปริมาณขยะที่เหลือเพื่อนำส่งกำจัด</p> <p>๒. มีแบบฟอร์มบันทึกข้อมูลปริมาณขยะ</p> <p>๓. นำข้อมูลปริมาณขยะมาวิเคราะห์เพื่อใช้ในการปรับปรุงพัฒนากิจกรรมโรงเรียนปลอดขยะ</p>	<p>๒. มีการแปรผลข้อมูลปริมาณขยะ และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อบ่งชี้ความสำเร็จของกิจกรรมโรงเรียนปลอดขยะ และใช้ประโยชน์จากข้อมูลขยะที่เก็บรวบรวม</p>
<p>๔.๔ ความยั่งยืนและต่อเนื่องของการดำเนินงานโรงเรียนปลอดขยะ (๑๐ คะแนน)</p>	<p>๑. แผนการดำเนินงานโรงเรียนปลอดขยะในระยะยาว มีการกำหนดผู้รับผิดชอบ การแต่งตั้งคณะทำงาน</p> <p>๒. วางระบบบริหารการจัดการขยะของโรงเรียน</p> <p>๓. สร้างวัฒนธรรมโรงเรียนด้านการจัดการขยะ และความสะอาดของโรงเรียน</p>	<p>๑. แผนงานและกระบวนการจัดการขยะ วางระบบไว้อย่างต่อเนื่อง และดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>๒. การจัดการขยะเป็นชีวิตประจำวันของผู้เรียน และเป็นวัฒนธรรมองค์กร</p>
<p>๕. การจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (๑๐ คะแนน)</p>		
<p>๕.๑ ดำเนินกิจกรรมการจัดการขยะตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (๕ คะแนน)</p>	<p>๑. ดำเนินกิจกรรมการจัดการขยะโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>๑. กิจกรรมการจัดการขยะดำเนินงานยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้ของที่มิในท้องถิ่นพึ่งพาตนเอง เรียบง่ายแต่มีประสิทธิภาพ ภายใต้วินัยที่ถูกต้องเหมาะสม</p> <p>๒. มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถประยุกต์ใช้กับกิจกรรมการจัดการขยะได้อย่างเหมาะสม</p>
<p>๕.๒ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควบคู่การจัดการขยะ (๕ คะแนน)</p>	<p>๑. ดำเนินกิจกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ควบคู่กับการจัดการขยะ หรือดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกัน</p> <p>๒. ดำเนินกิจกรรมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ควบคู่กับการจัดการขยะ หรือดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกัน</p>	<p>๑. มีกิจกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ควบคู่กิจกรรมการจัดการขยะได้อย่างเหมาะสม หรือมีความเชื่อมโยง ส่งเสริมกิจกรรมการจัดการขยะ เช่น การอนุรักษ์แหล่งน้ำโดยการเก็บขยะ การรณรงค์ไม่ทิ้งขยะลงแหล่งน้ำ การไม่เผาขยะเพื่อลดมลพิษทางอากาศ เป็นต้น</p> <p>๒. มีกิจกรรมจัดการทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การเพิ่มพื้นที่สีเขียว การอนุรักษ์พันธุ์พืช การดูแลรักษาระบบนิเวศ ควบคู่กับการจัดการขยะ หรือมีความ</p>

		เชื่อมโยง เช่น ใช้ถุงนม ถุงขนมเพราะกลัวไม้ เพื่อใช้ ปลูกเพิ่มพื้นที่สีเขียว เป็นต้น
--	--	--

ระดับคะแนน

น้อยกว่า 60 คะแนน = ระดับควรปรับปรุง

61 – 80 คะแนน = ระดับมาตรฐาน

81 – 100 คะแนน = ระดับดี

101 – 120 คะแนน = ระดับดีมาก

121 คะแนนขึ้นไป = ระดับดีเยี่ยม